

# La idea de llegat. La humanitat dels humans. María Muñoz

Publicat per [Clàudia Rius Llorens](#) [1] el 28/11/2018 - 12:27 | Última modificació: 17/03/2026 - 17:03



## La idea de llegat. La humanitat dels humans

amb María Muñoz

### La dansa és una traducció

La ballarina María Muñoz ha construït la seva vida a través del moviment. Per ella era important trobar una llengua amb la qual pogués parlar des del mateix lloc des d'on parla amb la seva llengua materna, i aquesta va ser la llengua del cos. Les jornades Interacció18 han comptat amb la seva presència d'una forma molt completa: primer a través d'una ponència, i després, amb una dansa final.

Dansa, ofici i llenguatge. Aquests tres conceptes defineixen la ballarina María Muñoz, a qui Eulàlia Bosch, responsable de continguts, ha convidat a les jornades Interacció d'enguany. A part de la devoció per l'art i la tossuda voluntat d'humanitzar la humanitat, Muñoz i Bosch tenen una altra cosa en comú: la seva relació amb John Berger, el famós crític d'art, pintor i escriptor anglès que ens va deixar el 2 de gener del 2017. És per això que l'acte en qüestió ha estat dedicat a ell, amb qui Muñoz va tenir-hi 12 anys de relació.

12 anys de relació i tota una vida d'amor per l'art, i en el cas de la ballarina, per la dansa. Una dansa que María Muñoz entén com un llenguatge: "La llengua és indissoluble de la humanitat, conté el més sublim i el més dur, i això es pot traslladar al llenguatge del cos". Segons la ballarina, el cos ens ajuda a estructurar el pensament, a mirar, a veure; però també a oferir-nos, a ser mirats, a ser vistos. I sempre a través de l'acció i de la consciència de vulnerabilitat.

María Muñoz creu que aquesta relació del cos amb el moviment passa per diferents fases. "Primer ens passem anys entrenant per ser lliures amb el nostre cos", és el moment d'aprendre tècniques, obeir estructures; "després poses aquest llenguatge en relació al que et rodeja: el paisatge, el món cultural, social, polític... Tot". Per a Muñoz, el veritable treball comença en aquesta segona part de l'experiència professional: és el que connecta el cos amb la ment, el que malda per trobar una harmonia simple.

I ella l'ha trobat, però no sense referents. La ballarina cita, per exemple, la filòsofa María Zambrano, que parlava molts cops del moviment i del tremolor: "Ella escrivia sobre el tremolor que hi ha sempre a la nostra columna, que ens empeny a caminar i ens porta a l'acció, i que no tindria sentit si no hi hagués una força de gravetat, si no tinguéssim l'arrel clavada a terra", explica Muñoz al públic d'Interacció18. Per a ella, el cos és un amfitrió de la paraula, deixa que aquesta arribi i pugui ressonar en altres mots.



Per això la seva feina es basa en una traducció: del món textual al món del gest. De fet, “la tècnica escènica fa entendre que tots ens movem d’una manera desordenada i caòtica”, relata l’experta, “I quan els ballarins parlem de la nostra pràctica som en tots dos llocs alhora: en el caos i en l’ordre, en la vivència i en la reflexió”. Com que aquesta filosofia és la que guia la seva feina, la convidada aprofita per insistir en el fet que l’educació necessita escoltar més la crida de l’espiritualitat, o en les seves paraules, “el tremolor que vol anar cap a dalt i la gravetat que ens tria cap a baix”.

De fet, la dansa de Muñoz es pot relacionar amb els processos educatius. Fixem-nos en la manera com ella defineix el fet de ballar: “El repte de l’obra escènica resideix en formular els temes que ens interessin però a partir del plantejament de moltes preguntes”, diu; o “en comptes d’imposar-me l’interès, el cerco”, assegura. I no és això el que persegueixen molts educadors? Per a la ponent, part de la seva feina també consisteix en “donar”, en oferir la seva feina als altres, sobretot tenint en compte que, amb l’edat, el cos limita el moviment.

“Els ballarins no tenim una notació pel nostre llenguatge, fer una experiència de transmissió és fer una experiència de vida, perquè no només engloba la tècnica, les idees compositives, l’estil, sinó com cadascú respira, sent l’espai i l’ocupa”, especifica la ballarina. María Muñoz forma part del grup Mal Pelo –junt amb Pep Ramis, que també ha participat a Interacció18-, però també és coreògrafa i codirectora del centre de creació *L’animal a l’esquena* de Celrà, a Girona.

Per a ella, la dansa no és només una feina, sinó que és la seva vocació, i necessita de l’actitud oberta de l’altre: “Els dos que estem a l’extrem d’aquesta cadena de transmissió ens hem de situar en una actitud d’escolta i d’humilitat, perquè no se sap mai qui està ensenyant a qui”. Al final de la ponència, els assistents van poder veure un tros del vídeo que John Berger va gravar amb María Muñoz posant, i tot seguit van poder gaudir d’una peça seva de dansa. El ball, però, no l’explicarem amb paraules: el llenguatge del cos ja va parlar per si sol.

**Categories:** Interacció 2018

**Categories:** Interacció: jornades

**Categories:** Activitats Interacció

**Etiquetes:** arts i creació

**Etiquetes:** educació i cultura

- [2]

**URL d'origen:** <https://interaccio.diba.cat/news/2018/idea-llegat>

**Enllaços:**

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/riusllc>

[2] <https://interaccio.diba.cat/node/7833>